

§ 139 Ökat stöldskydd i kyrkorna

GERD GULLBERG JOHNSON:

Ordförande, bästa kyrkomötesledamöter, åhörare och även tittare på webben! Jag föreslår att Kyrkomötet beslutar bifalla utskottets förslag, alltså avslag på motion 2010:77.

Motionen handlar om ökat stöldskydd i kyrkorna. Det är en väldigt angelägen fråga som motionären har belyst. Vi i utskottet har svarat på detta sätt, att säkerhetsfrågorna i Svenska kyrkan på senare år har varit i fokus på såväl lokal, som regional och nationell nivå. Det är församlingen eller samfälligheten som har ansvaret för att det finns ett fungerande säkerhetsarbete. Enligt rapporten *Svenska kyrkans redovisning för år 2009 angående de kyrkliga kulturvärdena och användningen av den kyrkoantikvariska ersättningen* bedriver den nationella nivån ett strukturerat arbete inom säkerhetsområdet. Detta arbete syftar till att direkt eller indirekt ge stöd till församlingarna i olika säkerhetsrelaterade frågor.

I denna utredning framkommer det också att stiftens arbete med vård och underhållsplanering har gett ökad insikt om säkerhetsläget i kyrkorna. Satsningar har gjorts på stöldsäkring, inbrottsskydd, brandskydd och skyddsåtgärder mot skadegörelser såväl förebyggande som utvecklande av rutiner när en skada skett. Regeringen har gett Riksantikvarieämbetet tillsammans med Brottsförebyggande rådet uppdrag att gemensamt ta fram ett underlag med aktiva insatser för att förebygga, upptäcka och beivra brott mot kulturarvet.

Mot bakgrund av det här anser vi i utskottet att det redan bedrivs ett omfattande arbete på den nationella nivån samt att det finns ett antal olika samverkansformer mellan kyrkan och olika myndigheter, däribland Tullverket som motionären önskar mer av. Utskottet föreslår att motion 2010:77 ska avslås, men jag vill också rikta uppmärksamheten till kyrkorådsledamöterna att ta tag i den här frågan när ni kommer hem och titta hur ni har det på hemmaplan. Tack så mycket för motionen.

Bifall till utskottet.

MARGARETA SANDSTEDT:

Ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Som sagt tar den här motionen, 2010:77, upp ökat stöldskydd i kyrkorna. Vi som land har ju blivit drabbade mer än andra under längre tid. Det beror naturligtvis på att det funnits brister i hantering och rutiner tidigare. Detta har medverkat till att svenska klenoder som finns här är riktigt heta på den internationella antikmarknaden, speciellt i Sydeuropa. Det beror på följande. Vi har nästan inget gränsskydd alls, vi har länge sluppit krig och därmed plundring och för det tredje har vårt kalla, nordiska klimat en konserverande effekt, särskilt på träskulpturer. Det gör att vi har extra fin kvalitet på våra kulturföremål.

Jag har hört här att Svenska kyrkan nu har tagit tag i detta och jobbar mycket med stöldsäkring. Det är glädjande. Jag tycker jag har fått ett bra och uttömmande svar. En fråga har jag bara. Har man som mål att nationellt gå in och ge påbud till alla församlingar i hela Sverige att man måste börja fotografera sina föremål? En förutsättning att få tillbaka stulna föremål är att dokumentationen innefattar fotografier. Man skulle också kunna lägga upp dem i en databas, som skulle kunna vara en oerhört bra hjälp för polis och tull och även för seriösa antikhandlare. Därför skulle jag vilja fråga om det finns några tankar i nuläget på att tänka i de här banorna med fotografier och att det ska gälla i hela landet.

När det gäller de två sista attsatserna som jag har skrivit ser jag att man kanske inte har berört dem så mycket. Jag skulle vilja säga att det är viktigt att vi

har en bra gränskontroll. Mycket av det som har blivit stulet kan finnas kvar inom landet. Alla som har varit inbrottstjuvar, tänkte jag säga, har ju inte varit där i antikmarknadens tjänst. Det finns mycket för tullen att göra, men jag återkommer eftersom jag gärna vill ha svar på de här frågorna.

Jag yrkar bifall till motion 2010:77.

MARCUS BERNHARDSSON:

Herr ordförande, kyrkomöte, biskopar och övriga! Jag yrkar bifall till utskottets förslag, alltså avslag på motion 2010:77. Svenska kyrkan har ett jättefint kulturarv att förvalta, men inventarier stjäls och kyrkor låses. Våra kyrkor är fantastiska hus, men de är inga museer. Lås in värdefulla föremål och öppna kyrkorna. Tack.

GERD GULLBERG JOHNSON (REPLIK):

Jag vill gärna svara Margareta. Fotografera föremål hoppas jag verkligen alla stift initierar till. Jag har själv varit med i Strängnäs stifts utbildningsdagar i våras som behandlade just den frågan. Jag tror att det är på gång. Vad jag förstår är det många stift som initierar och stöder församlingarna i detta. Hemma hos mig har vi gjort det för flera år sedan och det är oerhört viktigt att man även har kopior på olika sätt, kanske inte bara i databas. Man vet aldrig vad som händer med en databas.

Sedan skulle jag vilja tillägga att jag härom kvällen hörde Örebro läns polischef som vi inbjudit. Han pratade om de här frågorna och just om de yrkeskriminella som du tog upp, Margareta. Det kanske också kan vara ett tips att göra på er andras hemmaplan. Polisen är väldigt angelägen om att vi tar upp sådana frågor på lokal nivå.

MARGARETA SANDSTEDT (REPLIK):

Det är ju sådant som är så oerhört viktigt och som jag syftar till i min första punkt. Fortfarande yrkar jag bifall till motionen som helhet och att det finns nationella riktlinjer att följa. Det är så viktigt att alla gör lika. Jag förespråkar att man inför detta med fotografier och inte enbart vädjar. Det ska vara en regel som ska gälla alla.

När det gäller tullare kan man ju göra så att man utbildar någon eller några som blir experter på nationella klenoder. Dessa kan hjälpa sina kolleger att se vad det är som kan tänkas vara på väg att föras ut ur landet. Att öka resurserna till gränsen tycker jag är en viktig påtryckning man skulle kunna ha på regeringen för att värna vårt kulturarv. Tack.